

 Luister naar

Kerk kan niet met iedere groep rekening houden. Dat is, zelfs voor grote kerken, ondoenlijk

OPINIE Je overvraagt de kerk als ze met elke specifieke groep rekening moet houden. Kringen organiseren of beleid formuleren rondom nieuwe groepen? Dat lijkt me ondoenlijk. Maar het kan wel anders.

Jack Barentsen • hoogleraar praktische theologie aan de Evangelische Theologische Faculteit in Leuven
vrijdag 11 november 2022 om 13:00 aangepast 17:28

Misschien moesten we eens minder uitgaan van een standaard verwachting van wie of wat een christen is.

beeld

Onlangs werd in deze krant aandacht gevraagd voor de geloofsbeleving van gelovigen met autisme ([17 oktober](#)), kort daarop gevolgd door hetzelfde pleidooi maar nu voor

hoogbegaafden ([31 oktober](#)). Tegelijkertijd klinkt de roep om aandacht voor homoseksuelen en transgenders vanwege nieuwe publicaties, en voor jongeren vanwege het 'Growing Young' onderzoek. En dan nog aandacht voor asielzoekers en migranten, voor gehandicapten en ADHD'ers, voor MeToo-slachtoffers, voor vrouwen in kerkelijk leiderschap, of voor ouderen als dragers van veel kerkgemeenschappen.

benauwd

Ik krijg het er een beetje benauwd van, want ik me niet kan rekenen tot één van deze groepen. Ik val buiten de boot, want niemand vraagt om aandacht voor mij, een gewone kerkganger zonder etiket, juist omdat ik gewoon in het bootje zit. Ik behoor dus niet tot een van de vele en goedbedoelende 'aandachtvragers'. Ben ik dan automatisch een 'aandachtgever'?

Vanwaar al die vragen om aandacht?

Daarin voel ik me serieus overvraagd. Ik ben empathisch en meelevend, en maak van praktische theologie ook nog eens mijn beroep. Maar zoveel flexibiliteit met zoveel verschillende noden en belevingen, dat red ik niet. Ik ben ook maar gewoon mens.

Vanwaar al die vragen om aandacht?

Ten eerste omdat een mens graag gezien wil worden. En terecht! 'Je bent er, ik heb je gezien!' Zo heb ik vaak een gesprekje of kopje koffie met buurtbewoners: ik zie je, voor mij tel je mee.

In onze hyperindividualistische wereld is gezien worden een hele klus. Hoe wordt je opgemerkt in de massa? Wie geeft er om mijn bestaan? Een enkeling slaagt erin op sociale media wat reuring te maken, maar de meesten van ons gaan op in de massa.

En dus, ten tweede, identificeren we onszelf met nieuwe groepen, niet meer volgens politieke of religieuze overtuigingen (die verzuiling is voorbij). Zijn er nieuwe 'zuilen' om bij te horen? Nieuwe groepen ontstaan rondom kenmerken zoals leeftijd, het

functioneren van ons brein, geaardheid, of bepaalde ervaringen. Deze groepen laten van zich horen, ze komen op voor wie wij zijn, voor onze belangen. We leren geleidelijk met nieuwe belangengroepen in de kerk rekening te houden.

Wordt 'de kerk' niet overvraagd, dat ze met elke groep specifiek rekening moet houden? Moet je kringen organiseren of beleid formuleren rondom deze nieuwe groepen? Dat lijkt me, zelfs voor grote kerken, nogal ondoenlijk. Volgens mij is er in de kerk een andere weg.

We leren uit Psalm 139 dat we wonderbaarlijk gemaakt zijn, dat ons bestaan ontzagwekkend is. En uit Efeze 1 dat we in de kerk allemaal rijkelijk gezegend zijn in Christus. We leren ook dat ieder op een eigen manier bijdraagt aan de gemeenschap (1 Korintiërs 12). Dat benoemt Paulus als de gaven van de Geest. Dat zijn niet alleen specifieke competenties zodat je inzetbaar bent als vrijwilliger op een strategische plek die wordt bepaald door een centraal geformuleerde visie. Dat betekent eerst en vooral dat jij als persoon aan de gemeenschap gegeven bent. Zoals God zichzelf in Christus aan ons geeft, zo geeft hij een ieder van ons aan elkaar in de geloofsgemeenschap. Zo heb ik de laatste weken in drie interviews de uitspraak gehoord: 'deze persoon was echt een geschenk voor onze kerk', en dan ging het om migranten, een LHBTI'er of gewoon een buurtbewoner. Juist in hun anders zijn, waren ze een geschenk!

we zien je!

Dus als hoogbegaafden en laaggeletterden, LHBTI'ers en MeToo-slachtoffers, jongeren en ouderen en als kerk zeggen we tegen elkaar: 'we zien je! Jouw bestaan doet er toe voor mij!' Samen met alle gewone en ongewone kerkleden zijn we aan elkaar gegeven om samen Gods missie te verstaan en daarin deel te nemen. Misschien moesten we eens minder uitgaan van een standaard verwachting van wie of wat een christen is, en meer in gesprek moeten gaan over ieders geloofsbeleving, verwachting, nood en kracht.

Dus inderdaad aandacht voor hoogbegaafden en digibeten, voor migranten en de vele andere speciale mensen die God toevoegt aan zijn kerk. Niet als groep, niet allereerst met beleid, maar oog in oog, hand in hand, met een open hart en bewogenheid voor elk individu, omdat we weten dat we alleen samen met alle heiligen Gods missie in deze wereld kunnen vervullen.
